

Bilag 1: Status på fokusområder under indsatsen ”Foreningslivet i København”, juni 2016

I lyset af Kultur- og fritidspolitikken 2016-2019 arbejder Kultur- og Fritidsforvaltningen med indsatsområdet ”Foreningslivet i København”. Arbejdet strækker sig over den årrække, hvor Kultur- og fritidspolitikken er virksom.

I dette bilag gøres status på de 11 fokusområder, som blev drøftet af Kultur- og Fritidsudvalget d. 2. marts i forbindelse med indstillingen om ”Foreningslivet i København”. Kultur- og Fritidsudvalget prioriterede i den forbindelse de tre første indsatsområder.

Folkeoplysningsudvalget har også drøftet indstillingen i februar 2016, og kommet med deres bemærkninger.

Der er nedsat en styregruppe i Kultur- og Fritidsforvaltningen bestående af:

Mads Kamp Hansen (chef, Fritid Kbh)

Bjarne Fey (chef, Amager Kultur)

Signe Jarvad (chef, MERE Valby, Vesterbro og Kgs. Enghave)

Jan Henriksen (chef, Kultur Islands Brygge og Christianshavn)

Jan Lindbo (chef, Kultur Nord)

Rikke Thielcke (kontorchef, Foreningsudvikling og Koncepter)

Pernille Vange (kontorchef, Byudvikling og Faciliteter)

Eva Kartholm (kontorchef, Idrætsudvikling og Kunder).

Nedenfor præsenteres styregruppens foreløbige arbejde med fokusområderne, igangværende indsats og ideer til udviklingsindsatser. Arbejdet med fokusområderne fortsætter de næste fire år.

Fokusområder

1. Lette administrationen: Det skal være enklere for foreningerne at løfte administrationen. Foreningerne efterspørger i høj grad en optimering af kommunens IT-systemer. Det betyder, at Kultur- og Fritidsforvaltningen skal sørge for, at procedurerne omkring tilskud, ansøgninger, bookinger mv. er så håndterbare som muligt.

Igangværende indsats:

- Fjerne den årlige facilitetsfordeling
- Nyt booking system, der har flere funktioner

Ideer til nye udviklingsindsatser:

- Administrationssystem til foreninger, som tilbydes gratis til alle foreninger. Systemet skal lette foreningernes arbejde med administration af bl.a. medlemsregistrering, kommunikation, økonomi mv. KFF yder back up og support, så administrationssystemet implementeres godt i foreningerne.

- Pulje til sammenlægning af foreninger eller oprettelse af foreningsfællesskaber lokalt, som skal styrke foreningerne og udnytte de synergier, der er ved at have fx fælles ledelse, administration, aktiviteter, lokalt samarbejde osv.
- Fælles administration for foreningerne understøttet af lokale kultur/idrætsenheder.

2. Optimere brugerdriften og den selvbetjente åbningstid: I henhold til tanken om ”Styrk borgerne” skal samspillet mellem Kultur- og Fritidsforvaltningens faciliteter og foreningerne optimeres. Foreningerne skal i højere grad klædes på til at håndtere den frihed, som fx selvbetjent åbningstid giver, mens forvaltningen skal være klar til at afgive noget af kontrollen til foreningerne. Et fokuspunkt kunne i den forbindelse være at forbedre dialogen mellem idrætsforeningerne og de lokale kultur- og fritidsinstitutioner.

Igangværende indsats:

- Lettere adgang er opnået med nyt system med sygesikringskort på alle selvbetjente anlæg
- Udarbejdelse af en vejledning til foreningerne, som kan tilpasses lokalt

Ideer til nye udviklingsindsatser:

- Flere mulige løsninger, fx at afsætte ressourcer til at lære foreningerne at bruge faciliteterne i en opstartsfasen (lig ”floor walkere” som på bibliotekerne”)

3. Bedre facilitetsudnyttelse: Der skal være fokus på, at kultur- og idrætsfaciliteterne udnyttes bedre til glæde for alle foreninger. Det betyder, at forvaltningen skal videreudvikle de IT-systemer, der understøtter faciliteterne, mens foreningerne skal hjælpes til at optimere udnyttelsen af faciliteterne. Foreningerne opfordres desuden selv til en øget videndeling og et bedre kendskab mellem foreningerne lokalt, som kan optimere facilitetsudnyttelsen.

Igangværende indsats:

- Nyt booking system, hvor det bliver lettere at se ledige tider

Ideer til nye udviklingsindsatser:

- Objektivt datamateriale/opsyn, der kan underbygge viden om ikke-fremmøde og skabe grundlag for god dialog med foreningerne lokalt (nyt system hvor foreningerne ”tapper ind” kan måske anvendes).
- Idé om banefordelingsudvalg eller involvering af foreningerne på anden vis
- Fokus på principperne for facilitetsudnyttelse
- Udvikle og udfordre de special-foreninger, der råder over egne arealer på kultur- og fritidsfaciliteterne, til en mere fleksibel brug
- Udvikle idrætsgrenene, så de tager højde for storbyens facilitetsmuligheder (fx beach- og street håndbold i mangel på reelle håndboldhaller)

4. Nye og alternative faciliteter: Der er generel mangel på faciliteter til foreningerne i København, og der er få kvadratmeter at bygge nyt på. Denne problemstilling kan eksempelvis imødekommes ved at tænke i alternative løsninger, såsom facilitetsfællesskaber, hvor kvadratmetrene udnyttes bedre via deling af redskabsrum, mødelokaler mv. Dette kan samtidig være medvirkende til større fællesskab og aktiviteter på tværs af foreningerne. Foreningerne anerkender, at der er få

kvadratmeter at bygge på og har en række gode ideer, fx at bruge skoler og tomme bygninger mere aktivt. Desuden efterspørger de i høj grad samværsfaciliteter.

Igangværende indsats:

- Multifunktionelle rum indtænkes som udgangspunkt i alle nye faciliteter og på skoler i hele byen
- Brugerguide til byggeprojekter er under udarbejdelse
- Brugerdrevne faciliteter

Ideer til nye udviklingsindsats:

- Hjælpe de foreninger, der bygger faciliteter selv og får tilskud fra KK, i en form for mellemting mellem kommunalt byggeri og tilskuds-byggeri.
- Etablering af fælles ”tematiske” foreningslokaliteter, fx fælles lokalitet til politiske ungdomsorganisationer
- Istandsættelse af bunkere med henblik på brug til kultur- og fritidsformål

5. Gebyrmodel, der tilgodeser ”den hele forening”: For at styrke de foreninger, der er båret af en stærk frivilligkultur og tanken om det forpligtende fællesskab for både børn, unge og voksne, kan der med fordel iværksættes en ny gebyrmodel, hvor der betales gebyr for faciliteter til voksne over 25 år. Indtægter vil blive brugt på at sikre flere tider til foreningerne i prime time. En model, der på foreningsniveau afgør, om der overhovedet skal betales gebyr eller ej, indeholder et incitament til at have tilstrækkeligt mange ungdomsmedlemmer til at undgå betaling. Derudover kan der til betalingen knyttes en ”rabatordning” i forhold til procentdelen af unge i foreningen. En sådan model vil således indeholde en tilskyndelse for både foreninger og forbund til at prioritere ungdomsarbejde.

Igangværende indsats:

- Gebyrmodellen er besluttet og i gang med at blive implementeret

6. Fokus på samværet i foreningerne: ”3. halvleg” og det samvær som ligger ud over selve aktiviteten i foreningerne skal udvikles, så især børn og unge oplever foreningerne som mere end blot et aktivitetstilbud. I dag forsvinder medlemmer ofte lige efter aktiviteten fx fordi omklædnings- og badefaciliteterne ikke er tidssvarende. Mange foreninger vil gerne arbejde mere med samværet, men efterspørger i meget høj grad faciliteter til det, fx i form af fælles klubhuse. Kultur- og fritidsforvaltningen skal understøtte de foreninger, der gerne vil fokusere på det sociale/demokratiske samvær, ved at sørge for, at rammerne er i orden.

Ideer til nye udviklingsindsats:

- Inddrage unge iværksættere ift. at etablere samværsfaciliteter på anlæggene
- Behov for at få et bedre samarbejde med BUF ang. samværsfaciliteter på skolerne
- En mere aktiv brug af Klubhuspuljen

7. Foreningen som lokalt samlingssted: Foreningerne har potentiale til at være samlingssteder i deres lokalområde og skabe et kontinuerligt tilhørssted i en storby, der hele tiden forandrer sig. Kultur- og fritidsforvaltningen skal hjælpe foreningerne med dette og bl.a. sørge for, at de bliver forankringspunkter for lokalt samarbejde. Dette kan eksempelvis ske ved at understøtte foreningerne i at få de rette kompetencer i forhold til samspillet med den offentlige sektor, som

f.eks. folkeskolen, boligsociale helhedsplaner osv. Dette vil skabe synergieffekter, der både er til gavn for foreninger, borgere og forvaltning i lokalområdet.

Ideer til nye udviklingsindsatser:

- Reorganisering af den måde, vi arbejder med foreningerne på, fx flere lokale idrætsråd eller strategiske partnerskaber lokalt med udvalgte foreninger. Være tættere på de foreninger, der gerne vil.
- Spændingsfeltet mellem KFF lokalt, KFF centralt og idrættens hovedorganisationer – hvem gør hvad og hvilke synergier er der?

8. Samarbejde med folkeskolen: Der er et stort potentiale for, at foreningerne får en rolle på folkeskolerne i forbindelse med ”Den Åbne Skole”, bl.a. for at tiltrække nye børne- og ungdomsmedlemmer. To års erfaringer har desuden vist, at de foreninger, der samarbejder med skoler, oplever stor fremgang. De foreninger, der har lyst og ressourcer til at indgå i skolesamarbejde, skal derfor hjælpes struktureret. En del foreninger på foreningsmødet efterspurgte en stærk lokal koordinering, videndeling og et øget fokus på, at kommunen understøtter længerevarende samarbejder mellem udvalgte skoler og foreninger. Mange nævnte også en stor tilfredshed med samarbejdspuljen.

Igangværende indsatser:

- Brobyggerfunktion på syv skoler (udløber med udgangen af 2016)
- Samarbejdspuljen til skole/foreningssamarbejde (udløber med udgangen af 2016)
- Produktkatalog i form af foreningsportalen i gang med at blive implementeret

Ideer til nye udviklingsindsatser:

- Indgåelse af partnerskaber med foreninger, som årligt modtager 100.000 kr. til at lave samarbejde med de københavnske folkeskoler/fritidscentre i lyset af Åben Skole.
- Udvidelse af partnerskaber med foreninger, hvor der ansættes en skole-brobygger i udvalgte lokale foreningsfællesskaber/ sammenslutninger mellem foreninger. ”Skole-brobyggere” skal bane vej for, at de lokale foreninger kommer ind på skolerne og bidrager til undervisningen.

9. Et rummeligt foreningsliv: Som et led i at være en ansvarlig og inkluderende folkeoplysende forening, ønsker en del foreninger at påtage sig et socialt ansvar ved bl.a. at integrere socialt udsatte borgere, indgå i sundhedsprojekter for motionsuvante mv. Forvaltningen skal støtte op om disse foreninger og hjælpe dem til at få flere borgere med i foreningslivet. Samtidig skal Kultur- og Fritidsforvaltningen sørge for, at indsatser i fx Sundhedsforvaltningen og Socialforvaltningen, der trækker på foreningslivet, i så høj grad og så tidligt som muligt indtænker foreningernes ressourcer og behov.

Igangværende indsatser:

- FritidsGuiderne er frivillige der guider udsatte børn ud i de københavnske foreninger (udløber med udgangen af 2016)
- Sociale Partnerskaber med fem foreninger, der ligger i udsatte byområder og gør en særlig indsats for at rumme børn og unge (udløber med udgangen af 2016)

Ideer til nye udviklingsindsatser:

- Pigepartnerskaber med udvalgte foreninger, der gør en særlig indsats for at inkludere flere piger, som har en markant lavere foreningsdeltagelse i København end drenge. Støtten skal gå til, at foreningerne kan oprette nye hold, lave rekrutteringsindsatser på skoler, fritidsinstitutioner mv.
- Partnerskaber med udvalgte foreninger, der vil gøre en særlig indsats for at inkludere børn og unge med særlige behov, som ellers ikke har plads eller føler at de passer ind i foreningslivet. Det kan fx være børn med fysiske handicaps eller motoriske udfordringer, børn der er udviklingshæmmede eller har psykiske lidelser eller overvægtige børn.
- Sundhedspartnerskaber med foreninger, der gør en særlig indsats for at inddrage voksne og ældre borgere med sundhedsproblemer. Fx i tæt samarbejde med Sundhedsforvaltningen og andre relevante parter.

10. Koble store kultur- og idrætsevents med det lokale foreningsliv: I de kommende år huser København en række internationale events. Kultur- og Fritidsforvaltningen skal sørge for, at disse events ikke blot fremstår som enkeltstående aktiviteter, men får en blivende effekt og hjælper til at styrke foreningslivet. Dette skal ske ved at lave side-events hvor børn og unge præsenteres for idrætsgrenene, og hvor de lokale foreninger får mulighed for at rekruttere flere medlemmer. På foreningsmødet var en række foreninger interesserede i at indgå i samarbejdet om side-events, men lagde også stor vægt på, at det kræver en understøttende opbakning fra kommunen og idrætsforbundene. Desuden kom der flere forslag om at inddrage foreningerne i de store events som frivillige ressourcer, hvilket kan give oplevelser, netværk og sammenhold for foreningernes frivillige.

Igangværende indsatser:

- Samarbejde om sideevents ifm Svømning 2017 og EM 2020 er i gang
- Kultur Valby har opstartet samarbejde med Vega/ Roskilde festival ift. inddragelse af lokale foreninger

Ideer til nye udviklingsindsatser:

- Pulje til side-events, hvor foreninger, der ønsker at lave side-events i forbindelse med større idrætsbegivenheder i byen (EM svømning 2017, VM i ishockey 2018, VM håndbold 2019, EM2020,), kan søge støtte. Puljemidlerne skal gå til forskellige aktiveringstiltag, der sikrer, at det brede foreningsliv og byens borgere får glæde de store begivenheder.
- Dialog med CPH Volts om samarbejde ift. forenings-frivillige, der bidrager til events

11. Styrke foreningernes ledere/trænere/frivillige: Københavns Kommune skal arbejde for at udvikle og styrke foreningernes bestyrelser, frivillige og trænere, så de bliver endnu bedre til at løfte foreningernes kerneopgaver. Der kan med fordel sættes fokus på de unge i foreningerne, så de bliver i stand til at videreføre foreningsarbejdet på sigt. Dette kan eksempelvis gøres ved at tilbyde kurser, konsulentforløb, erfaringsudveksling mv. Til foreningsmødet efterspurgte mange foreninger netop kompetenceudvikling, videndeling og fælles netværk på tværs af foreningerne. Dette indsatsområde skal bl.a. koordineres med idrætsforbundene og Team Copenhagen.

Igangværende indsatser:

- Ledertilskud til kurser for trænere/ledere i foreningerne
- Kurser målrettet foreningerne i Fritid Kbh

Ideer til nye udviklingsindsatser:

- ”Frivillig-akademi” for nuværende foreningsledere og foreningsmedlemmer med potentiale til at blive ledere, der udbydes i samarbejde med centrale aktører på området fx Idrætsforum Kbh, DGI, DIF, Team Copenhagen mv.

Fakta om foreningslivet i København

Der er registreret 1154 folkeoplysende foreninger i Københavns Kommune. De fordeler de sig således:

- 805 foreninger, svarende til 70 %, er idrætsforeninger.
- 349 foreninger, svarende til 30 %, er øvrige foreninger med aktiviteter som f.eks. musik, teater og spejder.
- 507 foreninger modtager tilskud til medlemmer under 25 år.
- 647 foreninger låner udelukkende offentlige lokaler.
- 231 foreninger modtager lokaletilskud til egne ejede eller lejede lokaler.

Afsatte midler på området i Kultur- og Fritidsforvaltningen

- Medlemstilskud til børn og unge under 25 år (25 mio. kr. årligt + 4 mio. kr. ekstra i 2016-2019).
- Klubhuspuljen (5 mio. kr. årligt + ekstra bevillinger).
- Udviklingspuljen for børn og unge (6 mio. kr. årligt).
- Sociale partnerskaber (1,2 mio. kr. årligt i 2015-2016).
- FerieCamp (5,5 mio. kr. årligt i 2015-2018).
- FritidsGuiderne (1 mio. kr. årligt i 2013-2016).
- DBU Street (0,5 mio. kr. årligt i 2015-2018).
- Håndbolden tilbage til København (0,8 mio. kr. i 2014-2016).
- Samarbejdspuljen til skole/foreningssamarbejde (afsat i BUF) (2 mio. kr. årligt i 2015-2016).